

Innhold

Forord	9
1 Innledning.	11
Den lange omstilling	13
Statlige initiativ	15
Det første statlige programmet	15
Det andre statlige programmet	15
Statlig regionalt barnevern.	16
Faglig forankring – utviklingspsykologi og familieperspektiv	19
Barnevernet på vei ut av det sosiale velferdsdomene?	22
Utfordringer i det moderne barnevernet	23
Nærmere om bokas innhold	24
2 Ideologi, tiltak og barnevernsklienter.	28
Innledning	28
Barnevernspolitikkenes vilkår og begrensninger.	28
Marginalitet	30
Behovsprøving og rasjonering	32
Prioritering av de mest marginaliserte barn og unge	33
Frivillige plasseringer utenfor hjemmet	35
Hjelp til familier.	38
Evidensbaserte metoder og tiltak	42
Empowerment, marked og medvirkning	46
Individuelt ansvar.	48
Empowerment – foreldre	51
Empowerment – barn og unge	53

3 Barnevern for åpen scene – utfordringer i mindre lokalsamfunn	56
Innledning	56
Det sosiokulturelle aspektet	59
Svekker nærhet evnen til å gripe inn i alvorlige barnevernssaker?	64
Interkommunalt samarbeid – et tveegget sverd?	66
Interkommunale løsninger	68
Sosialarbeidernes egne vurderinger	70
Positive vurderinger av samarbeid	71
Vurderte ulemper ved interkommunalt samarbeid	71
Avslutning	75
4 Fagutvikling – i dialog mellom praksis, undervisning og forskning	77
<i>Av Catrine Torbjørnsen Halås og Asgeir Solstad</i>	
Småkommuneprosjektet	77
Utgangspunktet – dialogen	80
Kunnskapsutvikling i praksis	81
Refleksjon – et bærende element i fagutvikling	83
Kontekstualisert fagutvikling	84
Fagutvikling og det kollektive	85
Refleksjon som praksis	86
Roller i fagutviklingsarbeidet	88
Mester – fortell	90
Fagutviklingsarbeidet – flere prosesser	94
Fellsskapets sanne stemme	96
Holdningen	96
5 Like gode tilbud i alle deler av landet? Barnevernet i det norske landskapet	98
Barnevernets vekst	98
Levekår	100
Kommunale barneverntjenester	107
Sterkt varierende tilgang til hjelp	111
Konsekvenser av utvidet dekning i barneverntjenesten	115
Arbeidsbelastninger i barnevern	115
Tilpasning til høyere aktivitetsnivå?	121
Spesialisering og prioritering	122
Noen konklusjoner	124

6 Barnevern og psykiatri	126
Innledning	126
Opptopping	128
Sosiale behov	129
Opptopping av innsats innenfor psykisk helsevern for	
barn og unge	134
Pasientdekning	137
Bemanning i poliklinikkene	142
Kapasitet i spesialisthelsetjenesten	143
Konsekvenser for 1. linje?	146
Drøfting	147
Tilpasning til høyere aktivitetsnivå	149
Barnevernet og psykisk helsevern	152
7 Oppfølging etter omsorgsovertakelse – utfordringer og muligheter	153
Av <i>Ingunn T. Ellingsen</i>	
Innledning	153
Fokus på foreldre og det biologiske prinsipp	155
Den komplekse virkelighet	158
Barnets beste – prinsipp som begrunnelse	161
Spenningsfeltet mellom hjelp og kontroll	162
Hva bør oppfølgingen handle om?	164
Den første tiden – en viktig fase for oppfølgingsarbeidet	165
Økt rusproblem	165
Nettverk	166
Sorg og skam	167
Ny foreldrerolle	168
Samvær	171
Avslutning	171
8 Moderniseringens utfordringer	174
Innledning	174
Modernisering som ideologisk tilpasning	175
Et mer moderne barnevern, eller bare mer barnevern?	177
Modernisering stiller nye krav til kompetanse	181
Avslutning	186
Litteratur	191